

УДК 343.8:343:24(477)

DOI 10.32755/sjlaw.2022.02.114

Мицька О. І.,

кандидат юридичних наук, начальник кафедри правової та спеціальної підготовки, Територіально відокремлене відділення «Кам'янська філія Академії Державної пенітенціарної служби», м. Кам'янське, Україна
ORCID: 0000-0003-4621-8809;

Ковалевська І. В.,

старший викладач центру професійної освіти, Територіально відокремлене відділення «Кам'янська філія Академії Державної пенітенціарної служби», м. Кам'янське, Україна
ORCID: 0000-0001-5420-308X

ТЕОРЕТИКО-ПРАКСЕОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ АРЕШТУ В УКРАЇНІ

У статті розглядаються сучасні проблеми застосування й відбування покарання у виді арешту та його ефективності як виду покарання для повнолітніх і неповнолітніх осіб. Автори звертаються до зарубіжного досвіду країн Балтії та країн ЄС. Проаналізовано законодавство Великої Британії, Франції, Німеччини, США, Латвії, Естонії.

Ключові слова: арешт, покарання, кримінальний правопорушник, кримінальне законодавство, кримінально-виконавче законодавство, неповнолітній, направлення до спеціальної навчально-виховної установи.

Постановка проблеми. На сучасному етапі вітчизняний законодавець прагне зробити кримінальне законодавство максимально гуманним та виваженим. Реалізація цього завдання здебільшого відбувається або за рахунок удосконалення та новелізації норм Особливої частини чинного Кримінального кодексу України (далі – КК України), або шляхом часткового перегляду Загальної частини та редакції існуючих положень. При цьому на сьогоднішній день майже повністю відсутні нові кримінально-правові інститути, які здатні більш ефективно впливати на розвиток кримінально-правової політики. Остання теза стосується і видів покарання, які майже в повному обсязі перейшли до чинного Кодексу з його попередника – кримінального законодавства 1960 р. Такий стан справ має наслідком негативну кримінальну статистику, що свідчить про невідповідність покарання реаліям сучасності. Особливо ця теза стосується тако-

го виду покарання, як арешт. Отже, враховуючи вищевказане, пропонуємо зупинитися на цьому питанні більш детально.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Необхідно зазначити, що питанням застосування та виконання кримінального покарання у виді арешту присвятили свої праці А. Авраменко, К. Автухов, О. Гритенко, А. Коновалова, Р. Кубрак, Є. Назимко, Т. Ніколаєнко, М. Пузирьов, Г. Резніченко, А. Степанюк, Н. Чудик, Ю. Шинкарьов та ін.

Мета статті – визначення напрямків розвитку та вдосконалення кримінального покарання у виді арешту з урахуванням міжнародного досвіду, яке може призначатися як повнолітнім, так і неповнолітнім.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 60 Кримінального кодексу України (далі – КК України) покарання у виді арешту полягає в триманні засудженого в умовах ізоляції і встановлюється на строк від одного до шести місяців. Військовослужбовці відбувають арешт на гауптвахті. Арешт не застосовується до осіб віком до шістнадцяти років, вагітних жінок та жінок, які мають дітей віком до семи років [1]. Такого роду формулювання є не повною мірою коректним, оскільки не дозволяє відмежувати це покарання від короточасного позбавлення волі, яке також полягає в ізоляції та відрізняється лише строком. У ст. 63 КК України вказано, що покарання у виді позбавлення волі полягає в ізоляції засудженого та поміщенні його на певний строк до кримінально-виконавчої установи закритого типу. Позбавлення волі встановлюється на строк від одного до п'ятнадцяти років, за винятком випадків, передбачених Загальною частиною цього Кодексу [1]. Отже, можна побачити, що основною відмінністю є натяк законодавця на установу відбування покарання та його термін. При цьому сумнівною є наявність суттєвої різниці між максимальним строком арешту – шість місяців та мінімальним строком, передбаченим для позбавлення волі, – один рік. Узагалі ізоляція, передбачена арештом, сприймається засудженими більш гостро, вона є певною «шоковою терапією», що має на меті за рахунок екстреного й максимального обмеження прав та свобод надати можливість перевиховати правопорушника. Таким чином, можна сказати,

що арешт апріорі передбачався як вид покарання, що полягає у суворій ізоляції.

На наше переконання, доцільною була б вказівка на місце відбування покарання у виді арешту, як, наприклад, це було реалізовано у ч. 2 ст. 60 КК України, де передбачено, що військово-службовці мають відбувати покарання на гауптвахті. Деякі вчені також підтримують цю позицію та звертають увагу на те, що ізоляція є основним складником кари як змісту покарання, однак це не єдиний її елемент. В ізоляції фактично перебувають не лише засуджені до арешту чи позбавлення волі, а й, наприклад, пацієнти психіатричних лікарень [2, с. 55]. У зв'язку з цим доповнення норми місцем відбування покарання у виді арешту дозволить більш чітко відмежувати його від покарання у виді позбавлення волі. Цікавим також є те, що арешт для неповнолітніх у його чинному вигляді ототожнюється з таким видом примусових заходів виховного характеру, як направлення неповнолітнього до спеціальної навчально-виховної установи для дітей і підлітків до його виправлення, але на строк, що не перевищує трьох років. Насправді протягом тривалого часу вчені не звертали увагу на надмірну репресивність вказаного примусового заходу виховного характеру, вважаючи це непоганою альтернативою покаранню. При цьому законодавець не диференціював примусові заходи виховного характеру, які застосовуються до дитини під час звільнення від кримінальної відповідальності та від покарання, у зв'язку з чим фактично неповнолітній звільняється від кримінальної відповідальності й може опинитися в умовах ізоляції, схожих на аналогічні під час відбування покарання у виді арешту.

Підтвердженням вказаної нами тези є положення чинного законодавства, в яких викладено особливості направлення до зазначених установ. Так, наприклад, у Положенні «Про школу соціальної реабілітації», затвердженому Постановою КМУ від 08.08.2012 р. № 734, зазначено, що до школи за рішенням суду направляються учні (вихованці), які вчинили правопорушення, що мають ознаки суспільно небезпечного діяння, у віці від 11 до 14 років [3]. Також у п. 6 Положення зазначено, що особливості педагогічного режиму, умов виховання та утримання дітей у школі визначаються: спеціальним режимом дня та системою на-

вчально-виховної роботи; постійним наглядом та педагогічним контролем за ними; обмеженням можливості вільного виходу учнів за межі території школи без супроводу спеціально уповноважених осіб у порядку, встановленому МОН. П. 30 регламентує порядок доставляння неповнолітніх до школи через приймальники-розподільники для дітей органів Національної поліції. Таким же є порядок повернення учнів (вихованців) у разі самовільного залишення ними школи [3]. Отже, особливості перебування дітей у таких установах свідчать про встановлення особливого контролю за їх життєдіяльністю, часткове обмеження прав і свобод людини та громадянина.

У положенні «Про професійне училище соціальної реабілітації», затверджене Постановою КМУ від 08.08.2012 р. № 734, у п. 22 зазначено, що у разі самовільного залишення учнем (вихованцем) училища адміністрація закладу терміново вживає заходів до його розшуку та повернення. Факт самовільного залишення учнем (вихованцем) училища реєструється у відповідному журналі протягом двох годин з моменту його виявлення. Адміністрація закладу протягом двох годин письмово інформує про факт самовільного залишення учнем (вихованцем) училища органи Національної поліції для вжиття оперативно-розшукових заходів. У разі масового самовільного залишення учнями території училища, масової непокори, групового хуліганства, пожежі, стихійного лиха та інших надзвичайних ситуацій адміністрація училища терміново повідомляє про це органам Національної поліції та МОН. У п. 29 вказано, що у разі смерті, тяжкої хвороби батьків або осіб, що їх замінюють, інших родичів учня (вихованця) чи інших непередбачених обставин адміністрація має право надавати йому короткочасну відпустку строком на п'ять днів, не враховуючи часу на проїзд, у супроводі спеціально уповноваженої особи, яка призначається наказом директора училища [4]. У цьому контексті можна побачити, що будь-яке фактичне звільнення (у розумінні надання підлітку можливості залишити стіни навчального закладу) може бути обумовлене або реальними потребами, або як заохочення.

Учені також вказують, що, як виходить зі змісту положень нормативно-правових актів, школа та училище соціальної ре-

білітації є закладами закритого типу, робота яких базується на посиленому режимі та контролі за неповнолітніми. Особливої уваги заслуговує той факт, що неповнолітні не мають права самовільно залишати заклад, а також положення ч. 3 ст. 501 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України), що при застосуванні до неповнолітнього примусового заходу у вигляді направлення до спеціального навчально-виховного закладу на уповноважений підрозділ органів Національної поліції покладається обов'язок доставити неповнолітнього до спеціального навчально-виховного закладу [5]. Таким чином, направлення до спеціальної навчально-виховної установи є своєрідною ізоляцією неповнолітнього від суспільства, метою якої законодавцем було передбачено його виправлення. Зазначене підтверджують нормативно-правові акти (КК України, КПК України, вищенаведені Положення тощо), а також положення Постанови ПВСУ № 2 від 15.05.2006 р. «Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру», в якій зазначено, що дострокове звільнення зі спеціальної навчально-виховної установи учня, який довів своє виправлення, провадиться за клопотанням ради школи чи училища на підставі постанови судді районного (міського) суду за місцем їх знаходження. До клопотання необхідно долучити особову справу учня, яка має містити дані, що характеризують його ставлення до навчання і праці, а також поведінку протягом усього часу перебування у відповідній установі [6]. Тобто «*de jure*» є вид звільнення від кримінальної відповідальності/покарання, який «*de facto*» потребує ще одного звільнення [7, с. 93]. Якщо порівнювати арешт неповнолітніх, котрий відповідно до ст. 101 КК України може бути призначений від п'ятнадцяти до сорока п'яти діб, та направлення до спеціальної навчально-виховної установи, яке відповідно до п. 5 ч. 2 ст. 105 КК України може бути призначене до трьох років, виникає сумнів у дієвості принципів кримінального законодавства, наприклад, таких як співрозмірність, справедливість та гуманізм. Особливо остання теза набуває доцільності з урахуванням того, що примусові заходи виховного характеру під час звільнення від кримінальної відповідальності (ч. 2 ст. 97 КК України) мо-

жуть застосовуватися з 11 років, а арешт (відповідно до ст. 101 КК України) – з 16 років. Недоречною є також вказівка законодавця на те, що неповнолітні, засуджені до арешту, мають утримуватися в умовах ізоляції у спеціально пристосованих установах. Відповідно до ч. 2 ст. 15 Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК України) неповнолітні, як і інші категорії засуджених, утримуються в арештних домах.

Що стосується арешту для неповнолітніх, Н. М. Мирошниченко вказує на те, що не зрозуміло, чим керувався законодавець при встановленні мінімального вікового цензу для цього виду покарання. У юридичній літературі арешт прийнято називати короткочасним позбавленням волі, оскільки особу позбавляють волі тільки на короткий строк. Режим відбування збігається з покаранням у виді позбавлення волі, тобто особа перебуває в умовах ізоляції від суспільства. Проте останній вид покарання можна застосувати з 14 років. Отже, неповнолітнім від 14 до 16 років можна призначити більш суворе покарання, ніж особам від 16-ти і старшим. Якщо при розгляді кримінального провадження суд дійде висновку, що неповнолітнього віком від 14 до 16 років необхідно ізолювати, то буде змушений застосувати позбавлення волі, а до особи віком від 16 до 18 років може обирати покарання між арештом та позбавленням волі. Такий підхід суперечить принципу гуманізму [8, с. 196]. Ця позиція повною мірою збігається з нашою, тому ми повністю підтримуємо вчену. Зі свого боку хочемо додати, що в зарубіжних країнах питання арешту для неповнолітніх вирішується більш сучасним способом, що надає потенційну надію на підвищення ефективності покарання.

У багатьох зарубіжних країнах арешт часто застосовують саме з 14 років, наприклад в Естонії, Литві та інших країнах. Учені вказують на доцільність удосконалити сам режим відбування покарання у виді арешту. За чинним законодавством при призначенні цього виду покарання неповнолітній (від 15 до 45 днів) перебуває у спеціальній установі. Цікавий підхід відбування арешту передбачений у Кримінальному кодексі Естонії, а саме: неповнолітньому можуть призначити арешт на строк до одного місяця у вільний від навчання і роботи час з визначенням кількості днів арешту, що відбуваються у календарному місяці. Відповідно до кримінального

законодавства Іспанії арешт відбувається тільки у вихідні дні. На думку вчених, арешт буде більш ефективним, якщо неповнолітні відбуватимуть його у вільний від навчання час (у вихідні дні, можливо, в нічний час). Така форма арешту не заважатиме навчанню неповнолітнього, також він зможе спілкуватися з рідними, тобто відповідна обстановка сприятиме виправленню неповнолітнього. Також у кримінально-правовій літературі активно висловлюється думка щодо запровадження нового виду покарання для неповнолітніх, а саме домашнього арешту. Такий вид покарання передбачений у законодавстві Великої Британії, Франції, Німеччини, США тощо. У Франції засуджений до домашнього арешту повинен перебувати вдома у вечірній час та в неділю, але в інший час може виходити з дому. У США домашній арешт полягає в забороні залишати своє місце проживання протягом певного строку [8, с. 196]. Стосовно пропозиції відбувати покарання у виді арешту у вільний від навчання час (у вихідні дні, можливо, в нічний час), котра аргументується тим, що така форма не заважатиме навчанню неповнолітнього, а також він зможе спілкуватися з рідними, тобто перебуватиме в позитивній обстановці, що сприятиме його виправленню, ми не можемо погодитися через низку причин. По-перше, відбування покарання у вихідні дні та в нічний час доволі сильно знизить його ефективність, оскільки сприйматиметься дитиною як «ночівля» чи «дводенна перерва». Насправді глибинний сенс будь-якого покарання має полягати в розумінні кримінальним правопорушником тієї несприятливої, незручної для нього обстановки, в якій він втрачає значну низку своїх прав. Таким чином, навіть 45-денна перерва від навчання не нестиме такої шкоди, як «полегшене» покарання. По-друге, прагнення створити сприятливу обстановку не повною мірою може поєднуватися з кінцевою метою та сутністю покарання. Щодо домашнього арешту як потенційного виду покарання для неповнолітніх осіб хочемо звернути увагу на те, що перебування підлітка вдома може несприятливо вплинути на процес його виправлення, оскільки оточення може деструктивно впливати на його психіку та особливості особистості.

Назимко Є. С. вказує, що, зважаючи на майже повну відповідність арешту покаранню у виді позбавлення волі, обґрунтованою

була б відмова від використання цього покарання в існуючій нині формі. У зарубіжному законодавстві прогресивних країн арешт уже давно трансформовано у захід впливу або йому надано істотних виправних ознак (наприклад, у Німеччині, Хорватії, Польщі, Ефіопії, Гаїті тощо). Учений пропонує трансформацію цього покарання на «направлення до соціального центру», що полягає в обмеженні свободи неповнолітнього та (або) накладенні на нього певних зобов'язань і обмежень, які визначаються соціальним центром. Зазначене покарання може бути як з відривом (довготривале перебування в центрі на строк від одного місяця до одного року), так і без відриву від оточення (направлення на певну кількість годин протягом дня на строк від 15 до 45 днів з тривалістю виконання не більше трьох годин на день) [9, с. 22]. Таким чином, учений також побічно вказує на фактичну схожість покарання у виді штрафу з розглянутим нами вище примусовим заходом виховного характеру, у зв'язку з чим і пропонує заміну.

Отже, все вищенаведене свідчить про те, що кримінальне та кримінально-виконавче законодавство не тільки поступово втрачає свою ефективність та актуальність, а й децю неузгоджені один з одним. Окремої уваги потребує також не повною мірою обумовлене позбавлення арештантів окремих прав, котрими наділені особи, позбавлені волі. У ч. 2 ст. 51 КВК України вказано, що на засуджених до арешту поширюються права, обов'язки, заборони та обмеження, встановлені для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі [10]. Однак ретельне вивчення ч. 3 ст. 51 КВК України та ч. 1 ст. 107 КВК України свідчить про те, що права осіб, засуджених до арешту та позбавлення волі, усе-таки відрізняються. Так, наприклад, арештантам не передбачено право на телефонні розмови та користування мережею «Інтернет». І хоча законодавець не пояснює такий підхід, можна припустити, що це обумовлено тим, що час відбування покарання у виді позбавлення волі є значно довшим, у зв'язку з чим з метою запобігання виникненню інформаційного вакууму засудженим було дозволено здійснювати хоча б мінімальний зв'язок із зовнішнім світом.

Із таким підходом не повною мірою погоджуються і вчені. Так, наприклад, вказується, що, зважаючи на швидкий темп сучасного життя, особи, які відбувають покарання у виді арешту,

опиняються в певній інформаційній блокаді. Навіть, беручи до уваги невеликі терміни, протягом яких відбувається цей вид покарання, засуджена особа повинна отримувати можливість на вільний доступ до інформації. Процес створення арештних домів на території нашої країни триває. Тож вихід вбачається у плануванні комп'ютерних класів або місць для користування комп'ютерною технікою в арештних домах з подальшим законодавчим закріпленням права засуджених до арешту на можливість користування глобальною мережею «Інтернет», а також на телефонні розмови (у тому числі в мережах рухомого (мобільного) зв'язку) з відповідними обмеженнями, встановленими законодавством та відомчими нормативно-правовими актами [11, с. 124]. Інша ситуація склалася із застосуванням обмежень, заборон та обов'язків, встановлених для осіб, засуджених до позбавлення волі. Уважне вивчення правових норм, які їх встановлюють, надає право стверджувати, що вони застосовуються до осіб, які відбувають покарання у виді арешту в повному обсязі. Тож для усунення протиріччя між положеннями ч. 2 та 3 ст. 51 КВК України доцільно виключити слово «права» з переліку, що надається у ч. 2 ст. 51 КВК України, і сформулювати ч. 2 ст. 51 КВК України таким чином: «На засуджених до арешту поширюються обов'язки, обмеження та заборони, встановлені кримінально-виконавчим законодавством для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі». А у ч. 3 ст. 51 КВК України викласти вичерпний перелік прав осіб, які відбувають покарання у виді арешту. Отже, у главі 12 КВК України, яка передбачає правові норми щодо виконання покарання у виді арешту, буде зосереджена більшість правових норм, що регулюють законодавчий процес виконання та відбування цього виду покарання [11, с. 124]. Ми підтримуємо таку позицію і зі свого боку хочемо додати, що особливості відбування арешту й сутність покарання мають призводити до однакового кінцевого результату, у зв'язку з чим невідповідність норм кримінального законодавства кримінально-виконавчому, а також неповна узгодженість між собою положень останнього погіршує не тільки ефект самого кримінально-правового заходу, а й порушує окремі права та свободи засуджених.

Висновки. Таким чином, на сьогоднішній день арешт як вид покарання як для повнолітніх, так і для неповнолітніх кримінальних правопорушників майже повністю втратив свою дієвість та ефективність. У глибинному сенсі арешт можна назвати рудиментом кримінального законодавства, котрий потребує або перегляду, або повної заміни на інший, більш сучасний, кримінально-правовий захід. Окрему увагу хочеться звернути на арешт неповнолітніх осіб, що, як здається, повністю може бути замінений на примусовий захід виховного характеру у виді направлення до спеціальної навчально-виховної установи. Остання дозволить консолідувати навчальний процес з ізоляцією, необхідною для виправлення дитини. Стосовно повнолітніх правопорушників арешт можна залишити із внесенням відповідних змін, що мають полягати в терміні та особливостях відбування покарання.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України: Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Дата оновлення: 23.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n3816> (дата звернення: 23.05.2022).
2. Автухов К. А. Виконання покарання у виді арешту: сучасні проблеми організації та правового регулювання: монографія. Харків: Право, 2013. 200 с.
3. Положення про школу соціальної реабілітації: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 13.10.1993 р. № 859. Дата оновлення: 04.09.2019. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/859-93-%D0%BF> (дата звернення: 23.05.2022).
4. Положення про професійне училище соціальної реабілітації: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 13.10.1993 р. № 859. Дата оновлення: 04.09.2019. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/859-93-%D0%BF> (дата звернення: 23.05.2022).
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: Кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Дата оновлення: 20.05.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 23.05.2022).
6. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах: 1963–2009 рр. Харків: Одиссей, 2010. 456 с.
7. Назимко Є. С., Обод А. В. Окремі питання застосування до неповнолітніх примусового заходу виховного характеру у вигляді направлення до спеціальної навчально-виховної установи. *Міжнародний науковий журнал «Верховенство права»*. 2018. № 2. С. 93–100. URL https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/93-100_8.pdf (дата звернення: 23.05.2022).

8. Мирошниченко Н. М. Арешт, як вид покарання для неповнолітніх: шляхи удосконалення законодавства. *Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку України в умовах європейської інтеграції*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 18 травня 2018 р.): у 2-х т. Т. 2. Одеса: Гельветика, 2018. С. 193–196.

9. Назимко Є. С. Теоретико-прикладні засади становлення та розвитку інституту покарання неповнолітніх у кримінальному праві України: автореф. дис...д-ра юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2016. 36 с.

10. Кримінально-виконавчий кодекс України: Кодекс України від 11.07.2003 р. № 1129-IV. Дата оновлення: 01.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text> (дата звернення 23.05.2022).

11. Резніченко Г. С., Гритенко О. А. Деякі проблеми виконання і відбування покарання у виді арешту. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2017. № 5 (27). С. 122–126.

Mytska O.,

PhD in Law, Head of the Department of Legal and Special Training,
Territorially Separate Branch “Kamianska Branch of the Academy
of the State Penitentiary Service”, Kamianske, Ukraine
ORCID: 0000-0003-4621-8809;

Kovalevska I.,

Senior lecturer of the Center of Vocational Education,
Territorially Separate Branch “Kamianska Branch of the Academy
of the State Penitentiary Service”, Kamianske, Ukraine
ORCID : 0000-0001-5420-308X

THEORETICAL AND PRACTICEOLOGICAL PROBLEMS OF APPLICATION OF PUNISHMENT IN THE FORM OF ARREST IN UKRAINE

The authors argue that it is inappropriate for individual scholars to serve a sentence in the form of arrest in their free time (on weekends, possibly at night). This position states that serving a sentence on weekends and at night will greatly reduce its effectiveness, as it will be perceived by the child as a simple night or kind of two-day break. The deep meaning of any punishment must be the criminal offender's understanding of the unfavorable, inconvenient situation in which he loses a significant number of his rights. Thus, even a 45-day break from study will not suffer the same harm as a “light” version of punishment. Secondly, the desire to create a favorable environment may not be fully combined with the ultimate goal and essence of punishment. With regard to house arrest as a potential form of punishment for juveniles, attention is drawn to the fact that finding a teenager at home may adversely affect the process of correction, as the environment can have a destructive effect on his psychics state and personality. It is concluded that to date,

arrest as a form of punishment for both adults and juvenile offenders has almost completely lost its effectiveness and efficiency. Arrest can be called a rudiment of criminal law, which requires either a revision or a complete replacement with another, more modern, criminal measure. Particular attention is paid to the arrest of minors, which can be completely replaced by a coercive measure of an educational nature in the form of referral to a special educational institution.

Key words: *arrest, punishment, criminal offender, criminal legislation, criminal and executive legislation, juvenile, referral to a special educational institution.*

References

1. Ukraine (2001), *Criminal Code of Ukraine*: Code of Ukraine, Verkhovna Rada, Kyiv.
2. Avtukhov, K. A (2013), *Execution of a sentence in the form of arrest: current problems of organization and legal regulation*: monograph, Law, Kharkiv.
3. Ukraine (1993), *Regulations on the school of social rehabilitation*: approved by the Resolution, Cabinet of Ministers of Ukraine, Kyiv.
4. Ukraine (1993), *Regulations on the Vocational School of Social Rehabilitation*: approved by the Resolution, Cabinet of Ministers of Ukraine, Kyiv.
5. Ukraine (2013), *Criminal and Procedural Code of Ukraine*: Code of Ukraine, Verkhovna Rada, Kyiv.
6. Ukraine (2010), *Collection of resolutions of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine in criminal cases: 1963–2009*, Kharkiv, Odisei.
7. Nazymko, E. S. and Obod, A. V. (2018), “Some issues of applying a coercive measure of an educational nature to minors in the form of referral to a special educational institution”, *Rule of Law International Scientific Journal*, № 2, pp. 93–100, available at: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/93-100_8.pdf (accessed at 23.05.2022).
8. Myroshnychenko, N. M. (2018), “Arrest as a form of punishment for juveniles: ways to improve the law”, *Legal and institutional mechanisms for ensuring the development of Ukraine in the context of European integration*, Odesa, pp. 193–196.
9. Nazymko, E. S. (2016), “Theoretical and applied principles of formation and development of the institution of juvenile punishment in criminal law of Ukraine”, Kharkiv.
10. Ukraine (2003), *Criminal and Executive Code of Ukraine*: Code of Ukraine, Verkhovna Rada, Kyiv.
11. Reznichenko, H. S. and Hrytenko, O. A. (2017), “Some problems of execution and serving a sentence in the form of arrest”, *Jurnalul juridic national: teorie și practică*, № 5 (27), pp. 122–126.